

Buddhistické festivaly a svátky

Je mnoho speciálních a významných dnů, které se v Buddhistických zemích oslavují. Většinou jsou také hodně kulturní a nemají tudíž zase až tak velký význam pro naši západní kulturu. Jako například svátky narození bodhisattů v mahajánové tradici, oslavy Nového roku a jiná významná data v buddhistickém kalendáři.

Nejvýznamnější oslavou je **Vesakha**, která připadá na každý květnový úplňk. Tento den se nazývá „Buddhovým dnem“ a je oslavován po celém světě ve všech buddhistických zemích a tradicích. Slaví se většinou několik dní.

Buddhistické festivaly jsou vždy velmi veselé plné různých zábavných aktivit. Nejdůležitějším programem pro tuto oslavu je návštěva kláštera, kde laická veřejnost nabídne jídlo mnichům a mniškám, přijímá osm etických rozhodnutí a zúčastní se přednesů na téma Dhammy (Buddhova učení). Odpoledne nabídnou laici většinou jídlo chudým pro získávání dobrých zásluh a pro dobro ostatním. Večer se konají obřady, recitace a meditace u Bodhi stromu a svatých stup. Program je zakončen karnevalovým průvodem, který trvá celou noc a prochází se od vesnice k vesnici. Častým zvykem je též vypouštění zvířat (hlavně ptáků) na svobodu.

Uposatha (doslova „půst, den půstu“) je buddhistický svátek, připadající na dny úplňku, novu, 1. a 3. měsíční čtvrti. Svátek *Uposatha* je důležitý pro théravádový buddhismus, v mahájánových zemích má jen okrajový význam.

Svátky *Uposatha*, které připadají na den úplňku a novu jsou významnější než dny 1. a 3. měsíční čtvrtě. V těchto dnech mniši a mnišky recitují Pātimokkhu, řádová pravidla obsažená ve vinaji, meditují většinu části noci a pořádají programy pro laickou veřejnost.

Laici se během svátku řídí Osmi pravidly jednání (*attha-sīla*), které slouží jako podpora jejich meditační praxe a jako způsob, jak podpořit odhodlání následovat Buddhovo učení. Navštěvují také místní kláštery, aby vyslechli přednášení Dhammy a věnovali se zde meditaci.

Attha-sīla – osm rozhodnutí zdržování se:

1. zabíjení živých bytostí
2. braní nedarováno
3. sexuálního jednání – (celibát)
4. lhaní, hrubé a zraňující mluvy
5. požívání opojných látek
6. požívání jídla po poledni
7. zdržení se tance, zpěvu hudby a jiných zábavných představení, používání voňavek, líčidel, ozdob, šperků, krásných oděvů, atd.
8. používání luxusních lůžek

Zvlášť důležité svátky

Některé svátky *Uposatha* mají zvláštní význam v buddhistickém kalendáři. Na tento rok připadají následující data:

- **Magha Pūja - únor** - někdy také nazýván „**Den Sanghy**.“ Připomíná spontánní shromáždění 1250 Arahantů před Buddhou. Při této příležitosti Buddha pronesl shrnutí nejdůležitějších bodů svého učení (*ovāda-pātimokkha gāthā*).
- **Vesakha Pūja - květen** - také nazývaný „**Den Buddha**.“ Připomíná jeho narození, Osvobození a odchod do *parinibbāny*.
- **Asalha Pūja - červenec** - „**Den Dhammy**.“ Připomíná první Buddhovu řeč v Gazelím parku u Vāranasī („Rozpravu o roztočení kola Nauky“, *Dhamma-cakka-pavattanna sutta*). Následující den začíná 3 měsíční období dešťů (*vasa*).
- **Pavarana - říjen** - označuje **konec období dešťů**. Následující měsíc bývají mnichům při obřadu *kathina* darována nová roucha.

Sabbe sattā bhavantu sukhittā

Bh. Visuddhi

